

Шоробура Н. М.

бакалаврант,

Маліновська О. Я.

доцент кафедри економіки та менеджменту

Львівський національний університет ім.І.Франка

СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Інноваційна діяльність є одним із найважливіших факторів економічного зростання, а освоєння інновацій стало головною умовою забезпечення конкурентоспроможності економіки. В Україні зростає розуміння виняткової ролі науки та інновацій у національній економіці в контексті євро інтеграційних орієнтирів розвитку. Проте попри загальне визнання високого значення інноваційних процесів для національного господарства, сучасний стан системи їх фінансового забезпечення, як одного з ключових чинників інноваційної діяльності, свідчить про неспроможність створити необхідні умови для реалізації існуючого інноваційного потенціалу. Відсутність належного фінансового забезпечення, концентрації та ефективного використання наявних фінансових ресурсів стримує процес активізації інноваційної діяльності та знижує вагомість впливу на ефективність економічних інновацій.

Особливістю фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні є обмеженість вибору джерел фінансування. Переважна більшість інвестицій у інноваційні проекти здійснюється за власні кошти суб'єктів підприємницької діяльності, незначну частку мають ресурси, залучені на фінансовому ринку, а також видатки державного й місцевого бюджетів, включаючи державні цільові фонди, та кошти іноземних інвесторів.

Для формування стабільного інноваційного зростання важливо розробити систему заходів державної фінансової політики щодо посилення фінансового забезпечення шляхом активізації та ефективного регулювання іноземних інвестицій в Україні. Традиція інвестувати не у стратегічно важливі для національної економіки галузі, а в найбільш рентабельні, що призводить до витіснення вітчизняних інвестицій, поступово вичерпує себе. Тому, в умовах переходу до постіндустріального розвитку особливістю інституціоналізації інноваційної сфери є спрямування державного регулювання на нагромадження національного інвестиційного потенціалу.

Часто в науковій літературі можна знайти визначення щодо фінансового забезпечення таких вчених, а саме:

Москаль О. визначає фінансове забезпечення як сукупність економічних відносин, що виникають з приводу пошуку, залучення та ефективного використання фінансових ресурсів й організаційно– управлінських принципів, методів і форм їх впливу на соціально– економічну життєдіяльність [1].

Колодізев О. виділяє п'ять науково–методичних підходів до розуміння сутності поняття «фінансове забезпечення» – ресурсний, витратний, структурний, функціональний, комплексний.

Сокирськ І розглядає фінансове забезпечення діяльності з позиції реалізації неперервного характеру відтворювальних процесів за рахунок власних та залучених фінансових ресурсів із виокремленням механізму фінансового забезпечення, формування структури капіталу, планування і бюджетування та балансування грошових потоків.

Інші вчені вважають, що поняття «фінансове забезпечення» та «фінансування» не є тотожними і потребують розмежування. Зокрема, на думку К. Ільїної, недоцільно ототожнювати фінансове забезпечення інноваційної діяльності, яке полягає у формуванні ресурсної бази, та фінансування, що передбачає розподіл нагромаджених коштів. Безперербійне надходження фінансових ресурсів на інноваційні потреби залежить від доступності й достатності джерел. Тому для активізації інноваційних процесів необхідним є формування ефективної системи фінансового забезпечення інноваційного розвитку [2]. Такої самої думки дотримується Н. Зінько, який підкреслює, що «фінансове забезпечення» означає пошук і вибір джерел фінансових ресурсів, тоді як «фінансування» передбачає процес використання цих фінансових ресурсів [3].

Найпоширенішим є визначення фінансового забезпечення інноваційної діяльності як комплексу методів та важелів впливу на інноваційну діяльність, що реалізується в різних формах через відповідну систему фінансування.

Таким чином, необхідність становлення інноваційної моделі розвитку, складність впровадження нововведень у економічне життя суспільства зумовлюють необхідність формування системи фінансового забезпечення. Даний процес в Україні є нерівномірним, стикається з великою кількістю інституційних перешкод. Глибоких досліджень вимагає детальна розробка стратегії реалізації державної фінансової політики, спрямованої на поширення інноваційних засад господарювання, пошуки ефективних фінансових інструментів та методів, джерел фінансування інновацій з метою підвищення рівня конкурентоспроможності української економіки та вирішення найскладніших економічних проблем сучасності.

Список використаних джерел:

1. Наукова та науково–технічна діяльність за даними Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Сокирська І. Г. Діагностика фінансового забезпечення діяльності підприємства / І. Г. Сокирська // Фінанси України. – 2003. – № 1. – С. 89–93

3. Ільїна К. О. Формування системи фінансового забезпечення інноваційного розвитку у відкритій економіці України: [автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.08] / Ільїна Катерина Олександрівна; Львів. нац. ун–т ім. Івана Франка. – Л., 2011. – 20 с.

4. Зінько Н. Я. Удосконалення банківського та небанківського фінансування інноваційної діяльності в Україні: [автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.08] / Н. Я. Зінько ; НАН України, ін-т регіон. дослід. – Л., 2007. – 20 с.

5. Осецький В. Л. Модернізація регіональної економіки на основі інноваційно-інвестиційної моделі розвитку / Осецький В. Л. // Экономика и управление. – №3. – 2011. – С. 85–88.